

Referat despre erotica agonica in opera lui Tudor Arghezi- a doua parte

Odata cu volumul Carticica de seara (1935), apostatul se intoarce, din-tr-un impuls ludic, spre "nimicul nepipait" din real. Viziunile terifiante dispar si asistam la o noua primenire a limbii. "Poetul boabeii si al faramei" (Ov. S. Crohmalniceanu) descopera acum samburele de dumnezeire din alcatuirea intima a lumii.

Natura intreaga este o icoana a lui Dumnezeu, partiala, inteligibila, revelatoare (Har, Vacă lui Dumnezeu). In acest microunivers, pana si faptura cea mai umila reflecta in existenta ei cotidiana inefabilul si viata cosmica (Cuvant, Miere si ceara). Arghezi canta bucuriile erosului conjugal, descoperit cu candoare intr-un spatiu paradisiac (Logodna, Mirele, Ingenun-chere, Mireasa, Casnicie). Femeia nu mai e respinsa dintr-un sentiment al pacatului, ci e celebrata ca parte a cuplului adamic. Limbajul e plin de prospetime si gingasie, amintind de expresia din Cantarea Cantarilor.

In urmatorul volum, Hore (1939), "perspectiva ludica se largeste (...) cu o dimensiune grotesc-pamfletara, semn al prezentei moralistului lucid si a observatorului raului social" (Mircea Zaciu, in lucr. cit.). In Una suta una poeme (1947), Arghezi revine la problemele majore ale existentei si ale societatii: confruntarea cu divinitatea se reia intr-un nou ciclu de Psalmi, apar cateva arte poetice in forma alegorica (Soim si fata, Flautul descantat), dar predomina polemicile moral-politice (Razbunare, Ce-i fi si tu?). Numeroasele "inscriptii", "epitafuri", "pisanii" devin marturia constiintei unui poet foarte atent la fluctuatiiile vremii. Fronda argheziana e fara limite si se revendica de la nonconformismul lui Francois Villon ("colegul meu de acum cinci sute de ani, cetatean, bandit si poet"). In conditiile totalitarismului, aceasta il va costa pe Arghezi eliminarea din viata literara. Revine, dupa 1954, cu doua ample poeme: 1907 - peizaje (1955) si Cantare omului (1956); in ambele, lirismul cedeaza in fata narrativului: relatarea rascoalei (in 1907) si viziunea sociogonica (in Cantare omului).

Ultimul Arghezi, cel de dupa 1960, ni-l evoca, prin cateva constante, pe primul Arghezi: intalnim fie ipostaza psalmistului revoltat, fie pe cea a pustnicului resemnat. Opera argheziana se inchide, asadar, simetric, circular. Exista un "mit Arghezi", constata Mircea Zaciu, un mit ce continua sa agite constiinta romaneasca. Arghezi nu numai ca e autorul unei opere impresionante (poezie, proza, eseistica, publicistica, traduceri), dar el este cel care a revolutionat limbajul poetic, a creat specii noi in proza (tableta, biletul, romanul-poem) si a ilustrat in modul sau original structura liricii moderne, cu tot ce inseamna ea, de la estetica uratului la exprimarea crizei constiintei moderne.

Mitul arghezian a fost alimentat si de miracolul longevitatii, asociat cu extraordinara capacitate a poetului de a se metamorfoza, de a ramane mereu proaspata. Asa se face ca, la peste optzeci de ani, Arghezi marturiseste uimit de propria tinerete: "O prospetime noua surade si invie / Ca de botez, de nunta si ca de feciorie" (De ce-as fi trist?).